

Peab Industri Oy:n valitus Sipoon asfalttiaseman ympäristöluvasta / vastine Vaasan hallinto-oikeudelle

Ympäristöterveysjaosto 29.08.2024 § 67

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Peab Industri Oy (2977551-2) hakee ympäristölupaa asfalttiasemalle osoitteessa Keukuontie, 04220 Kerava, kiinteistötunnus 753-416-1-45. Asfalttiasemat kuuluvat pääsääntöisesti rekisteröinnin piiriin, mutta asfalttiasemalle haetaan ympäristölupaa, koska asfalttiasemalla halutaan hyödyntää jäteasfalttia enemmän kuin rekisteröinti-ilmoitus sallii.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuollolta lausuntoa Peab Industri Oy:n asfalttiasemaa koskevasta ympäristölupahakemuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 11.9.2024 mennessä aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi) sähköiset-lomakkeet. Lausunnon dnro on ESAVI/19472/2024.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa ylupa.avi.fi.

Toiminnan kuvaus

Peab Industri Oy hakee ympäristölupaa Sipooseen sijoitettavalle asfalttiaseman toiminnalle sekä kierrätysasfaltin vastaanottoon, varastointiin, käsittelyyn ja hyödyntämiseen. Lupaa haetaan myös aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Toiminta sijoittuu osoitteeseen Keukuontie 196, 04220 Kerava, kiinteistölle 753-416-1-45 Fågelbacken. Kiinteistön omistaa Rudus Oy. Asfalttiasema sijoitetaan kiviaineksen ottoalueelle, joka sijoittuu Keravantien ja Bastukärrin logistiikka-alueen eteläpuolelle.

Bastukärrin alue jakautuu kahteen osaan. Bastukärr I on jo asemakaavoitettu. Alue on osittain rakennettu ja rakentaminen jatkuu edelleen. Alueella sijaitsee mm. SOK:n (Inex Partners) logistiikkakeskus. Bastukärr II -alue, jolle asfalttiasema on suunniteltu sijoitettavan, sijoittuu Bastukärr I alueen eteläpuolelle ja ulottuu etelän suunnalla Jokivarrentiehen asti. Bastukärr II on nykytilassa rakentamatonta metsätalousaluetta, jolla sijaitsee Rudus Oy:n luvitettu maa-ainestenottotoiminta.

Inex Partners Oy:n Suomen suurin elintarvikevarasto sijaitsee suunnitellun asfalttiaseman välittömässä läheisyydessä, noin 270 metrin päässä kohteesta. Päivittäistavaroiden jakelukeskuksessa varastoidaan ja käsitellään yli 20 000 erilaista tuotetta: teollisia eli ns. kuivia elintarvikkeita, tuoretuotteita, pakasteita, hedelmiä- ja vihanneksia, jne. Varastointiaika vaihtelee tuotteen mukaan päivästä useisiin viikkoihin. Tuotteiden joukossa on myös pakkaamattomia

elintarvikkeita, kuten osa hedelmistä ja vihanneksista. Hajuille herkkiä elintarvikkeita on lukuisia, mm. maitotaloustuotteet, hedelmät ja vihannekset. Lisäksi useat muut päivittäistavarat absorboivat helposti hajua itseensä, kuten talous- ja wc-paperit, lautasliinat sekä pakkausrasiat ja -kartongit, joihin tuotteet on pakattu.

Vantaan Pohjois-Nikinmäen asuinalueeseen on etäisyyttä asfalttiasemalta lähimmillään noin 1,7 kilometriä ja Keravan Levonmäen asuinalueeseen lähimmillään noin 1,6 kilometriä. Toiminta-alueen länsipuolella 630 metrin etäisyydellä sijaitsee Keinukallion virkistysalue.

Asfalttiasemalla valmistetaan erilaisia asfalttimassoja enintään 500 000 tonnia vuodessa. Tuotannon määrä riippuu markkinatilanteesta ja se vaihtelee vuosittain. Lupaa haetaan vastaanottaa ja hyödyntää kierrätysasfalttia enintään 300 000 t/a ja varastoida kierrätysasfalttia alueella enintään 400 000 t.

Tuotantoa asfalttiasemalla on tarpeen mukaan ympäri vuoden, mutta touko–lokakuun välisenä aikana tehdään noin 90 % koko vuoden tuotannosta.

- 1.5.–31.10. tuotantoaika on maanantaista perjantaihin ympäri vuorokauden,
 - 1.1.–30.4. ja 1.11.–31.12. tuotantoaika on maanantaista perjantaihin klo 5.00–22.00
 - 15.4.–30.4. ja 1.10.–1.12. tuotantoaika voi satunnaisesti olla maanantaista perjantaihin vuorokauden ympäri, enintään 15 vrk vuodessa
 - 1.5.–31.10. tuotantoa voi olla poikkeuksellisesti lauantaisin, sunnuntaisin sekä arkipyhinä klo 5.00–22.00, enintään 15 vrk vuodessa
 - Asfalttijätteen murskauslaitoksen toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 7.00–20.00.
 - Kiviaineksia ja kierrätysasfalttia otetaan vastaan maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00.
 - 1.5.–31.10. välisenä aikana käynnissä olevilta päällystyskohteilta purettavaa kierrätysasfalttia otetaan vastaan vuorokauden ympäri.
 - 1.4.–30.4. ja 1.11.–1.12. välisinä aikoina kierrätysasfalttia otetaan vastaan klo 5.00–22.00.
- Satunnaisesti kierrätysasfalttia voidaan ottaa ympäri vuorokauden, enintään 15 vuorokautena.

Asfaltin valmistuksen raaka-aineina ovat: kiviaines, kierrätysasfaltti, bitumi, kuitu ja täyteaine. Asfalttiaseman polttoaineena käytetään, ainakin alkuvaiheessa, raskasta polttoöljyä. Jatkossa polttoaineita voivat olla myös maakaasu, nestekaasu, kevyt polttoöljy tai bioöljy. Asfalttimassan valmistuksessa pyritään hyödyntämään kierrätysasfalttia aina kun se on mahdollista. Asfalttimassan valmistuksessa hyödynnettävän kierrätysasfaltin prosentuaalinen määrä vaihtelee massan laadun mukaan. Joihinkin massoihin ei lisätä kierrätysasfalttia ollenkaan. Tarkoitus on kuitenkin hyödyntää kaikki vuosittain saatavilla oleva kierrätysasfaltti. Kierrätysasfaltti varastoidaan laitosalueella murskepinnalla.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Asfalttiaseman normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään, pintavesiin eikä pohjaveteen. Asfalttiaseman toiminnasta syntyy pääasiassa ilmapäästöjä, mm. pakokaasu-päästöjen muodossa erilaisten työkoneiden toiminnasta alueella, poltettaessa raskasta polttoöljyä asfalttiaseman polttimessa sekä kuumennettaessa kiviainesta ja kierrätysasfalttia asfalttiaseman kuumennusrummuissa. Ilmapäästöjä aiheutuu myös bitumin ja polttoaineiden varastoisesta ja käsittelystä alueella. Tunnistettuja toiminnan ilmapäästöjä ovat: haju, hiilidioksidin, typen, rikin, hiilimonoksidin, VOC- ja PAH-yhdisteiden päästöt.

Polttoaineet varastoidaan kaksivaippaisissa lukituissa säiliöissä, jotka varustetaan mm. ylitäytönestimillä. Muut toiminnassa tarvittavat kemikaalit varastoidaan erillisessä lukitussa kontissa ja kaikki kemikaalien käsittely ja varastointi tapahtuu läpäisemättömän alustan päällä. Työkoneita ei tankata valvomattomina ylitäytön estämiseksi, eikä niitä pestä tai huolleta laitosalueella.

Asfalttiaseman hulevedet johdetaan alueen muotoilulla hiekanerotuskaivon ja öljynerotuskaivon kautta ympäristöön. Sosiaalituloissa syntyvä jätevesi kerätään umpisäiliöön, joka tyhjennetään tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.

Asfalttiaseman suunniteltu toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue, Ollisbacka (0175313, II luokka), sijaitsee noin 1,5 km alueen pohjoispuolella. Lähin I luokan pohjavesialue on Nikkilän pohjavesialue (0175311), joka sijaitsee noin 4 kilometrin etäisyydellä toiminta-alueen itäpuolella.

Toiminnasta on laadittu ilmanlaatuselvitys, meluselvitys sekä hajumallinnus. Selvitysten ja mallinnuksen perusteella asfalttiasemalle suunnitellut tekniset ratkaisut ovat toimijan mukaan riittävät. Hajumallinnuksessa todetaan, että asfalttiaseman toiminnasta ei aiheudu merkittäviä hajuvaikutuksia ympäristöön. Tehtyjen mallinnuksien ja arvion mukaan asfalttiaseman päästöt ovat asfalttiasema-asetuksessa esitettyjen raja-arvojen sisällä ja asema edustaa alan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Karttatarkastelun perusteella selviää, että lähin asuinrakennus sijaitsee suunnitellusta asfalttiasemasta noin 950 metrin päässä idän suunnalla. Inex Partners Oy:n varastorakennukseen on suunnitellulta asfalttiasemalta matkaa kuitenkin vain 270 metriä. Lupamateriaalin hajumallinnuksen karttatiedon mukaan Inex Partners Oy:n varastorakennus sijaitsee hajuhaitta-alueella. Hajun voimakkuus varastorakennuksien alueella voisi vaihdella välillä hajukynnys – selvä haju, riippuen tuulen suunnasta ja nopeudesta sekä asfalttintekoprosessin vaiheesta.

Asfalttimassan tuotannossa ei synny jätettä. Asfalttiaseman laitteistojen huolloissa ja kunnossapidossa syntyy mm. seuraavia jätteitä: rauta- ja teräsjätettä, puujätettä, öljyä sisältäviä jätteitä mm.

öljynerotuskaivosta. Lisäksi sosiaalityö syntyy sekajätettä sekä jätevesiä. Jätelajit lajitellaan sekä toimitetaan yhteistyökumppaneiden kautta hyödynnettäväksi tai muuhun vaihtoehtoiseen vastaanottopaikkaan. Toiminta sijoittuu alueelle, jonka lähialueella on muuta teollista toimintaa sekä logistiikka-alan toimijoita.

Pöly

Asfalttiasemalla on tehokas pölynpoistojärjestelmä, joka suodattaa kiviaineksen kuivauksesta syntyvän pölyn tekstiilisuodattimilla. Suodatettu pöly käytetään asfaltin valmistusprosessissa. Asfalttiaseman päästöt ilmaan koostuvat hiukkasista, hiilidioksidista (CO₂), hiilimonoksidista (CO), rikkidioksidista (SO₂) ja typen oksideista (NO_x). Ilmapäästöt syntyvät polttoaineen palamisessa vapautuvista yhdisteistä ja kiviaineksen kuumentamisesta. Kierrätysasfaltin valmistuksessa muodostuu normaalista asfaltinvalmistuksesta poiketen myös PAH-yhdisteiden ja VOC-yhdisteiden päästöjä. Kuljetuksesta ja kuormauksesta aiheutuvaa teiden pölyämistä voidaan vähentää teiden kastelulla. Asfalttiasema-alue päällystetään asfaltilla.

Haju

Asfaltintuotannossa syntyy hajupäästöjä toiminnassa käsiteltävästä bitumista, jolla on selvästi havaittava ominaisuus. Toiminnasta aiheutuvaa hajupäästöä on mahdotonta estää kokonaan. Hajua leviää itse asfalttiaseman piipun lisäksi massan lastauksesta ja kuljetuksesta. Hajupäästöjä syntyy, kun asfalttia pudotetaan kuljettimeen sekoittimesta, lastataan kuorma-autojen lavalle ja massan ollessa lavalla kuljetuksen aikana, bitumisäiliöiden tankkauksesta sekä asfalttiaseman piipusta. Hajuvaikutukset ympäristöön ovat kuitenkin lyhytaikaisia. Hajuhaittaa vähennetään mm. huolehtimalla siitä, että valmiit asfalttikuormat peitetään sekä prosessin lämpötiloihin kiinnitetään erityistä huomiota. Bitumisäiliöiden täytön yhteydessä laitoksella hyödynnetään hönkäkaasujen hajustamista, jolla hajupäästöjä myös ehkäistään.

Melu

Asfaltin valmistaminen ei tuota kovaa melua ja syntyvä melu on luonteeltaan tasaista ja matalataajuisia. Melun lähteitä asfaltinvalmistuksessa ovat lähinnä kuormaaja, alueen raskas liikenne, kuivausrumpu, rummun imuri sekä polttimet. Melua syntyy jonkin verran myös kierrätysasfaltin jalostamisesta, mutta monien meluselvityksen mukaan asfalttiaseman toiminta ei lisää alueen melutasoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Kierrätysasfaltin jalostamisen melu on matalampaa kuin kiviaineksen murskaus, koska murskattava materiaali on pehmeämpää. Työssä on kyse asfalttipalojen möyhentämisestä/irrotuksesta, jossa kiviainesrakeet irtaavat bitumista. Alueella olevat kiviaineksen sekä kierrätysasfaltin varastokasat toimivat meluvälleinä.

Kierrätysasfaltin kuljetuksesta aiheutuva melu ei poikkea muihin toimintoihin liittyvästä raskaan liikenteen melusta. Ympäristölupa-

hakemuksen liitteenä on teetetty ympäristömeluselvitys, jossa on huomioitu Rudus Oy:n toiminta alueella. Asfalttiaseman melutaso tullaan toiminnan alkaessa kertaluonteisesti mittauttamaan ulkopuolisella asiantuntijan toimesta.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon: Toiminnasta ei saa aiheutua lähimmälle asutukselle eikä työpaikka-alueelle hajun, melun tai pölyn takia terveys- tai viihtyvyyshaittaa.

Suunnitellun asfalttiaseman välittömässä läheisyydessä, 270 metrin etäisyydellä, sijaitsee Inex Partners Oy:n Suomen suurin elintarvikevarasto. Tässä varastossa varastoidaan ja käsitellään lukuisia hajuille herkkiä elintarvikkeita ja muita päivittäistavaroita. Elintarvikevalvonnalla on tiedossa Inex Partners Oy:n elintarvikevarastoalueen toiminta ja siihen liittyvät käytännöt. Inex Partners Oy toteaa, ettei kiinteistötekniisesti ole mahdollista estää hajujen ja/tai muiden haitallisten aineiden pääsyä sisätiloihin. Lisäksi mm. osa hedelmistä kypsytetään varastossa ja tähän liittyen varastoon otettavan ilmanvaihtoilman on oltava puhdasta ja tasalaatuista. Hakemuksen liitteenä olevasta hajumallinnuksesta selviää, että Inex Partnersin varastoalue sijoittuu hajuhaitta-alueelle. Edellä mainittujen syiden takia ympäristöterveysjaosto katsoo, ettei suunniteltua asfalttiasemaa voi sijoittaa hakemuksen mukaiselle alueelle, koska välittömässä läheisyydessä sijaitsee yhteiskunnallisesti tärkeä häiriintyvä kohde.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Jaosto hyväksyi muutetun esityksen.

Pykälä tarkastettiin heti.

Ympäristöterveysjaosto 21.08.2025 § 79
1942/11.05.02.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Vaasan hallinto-oikeus varaa tilaisuuden antaa kirjallisen vastineen Peab Industri Oy:n valituksen johdosta, joka koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöstä 28.2.2025 nro 70/2025 Sipoon asfalttiaseman ympäristölupa ja toiminnan aloittamislupa, Sipoo. Vastine pyydetään toimittamaan hallinto-oikeuteen viimeistään 29.8.2025 ensisijaisesti sähköisenä osoitteeseen vaasa.hao@oikeus.fi. Asian diaarinumero on **461/2025**.

Peab Industri pyytää kunnioittavasti, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen ja palauttaa asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on hylännyt Peab Industrian Oy:n ympäristölupahakemuksen, joka koskee asfalttiaseman perustamista Sipoon Martinkylään kiinteistölle Fågelbacken.

Aluehallintoviraston johtopäätöksessään perustellut ratkaisuaan mm. seuraavasti:

Hakemusasikirjojen perusteella hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuu erityisesti melu-, pöly- ja hajupäästöjä, jotka hakemukseen liitettyjen selvitysten perusteella voivat levitä merkittävässä määrin hakemuksen mukaista toiminta-alueella laajemmalle alueelle. Kun otetaan huomioon haetun toiminnan ja siitä aiheutuvien päästöjen luonne, alueen yleiskaavamääräyksen mukainen pääkäyttötarkoitus, hakemuksen käsittelyn aikana annettu kaavatilannetta koskevat lausunnot sekä se, että alue on yleiskaavassa määrätty suunnittelutarvealueeksi ja kunta on antanut asiassa kielteisen suunnittelutarveratkaisupäätöksen, aluehallintovirasto katsoo, että toiminnan sijoittaminen vaikeuttaisi alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:n tarkoittamalla tavalla ja näin ollen hakemus on hylättävä.

Peab industri perustelee valitustaan mm. sillä, että asfalttiasematoiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset (pöly-, melu- ja hajupäästöt) jäävät kaikki olennaisesti alle sovellettavien raja-arvojen, eikä toiminnasta siten voida katsoa aiheutuvan YSL 49 §:ssä kiellettyä seurausta, jonka nojalla ympäristöluvan myöntämisedellytykset eivät täytyisi.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan vastineen:

Ympäristöterveysjaosto tarkentaa ympäristölupahakemuksesta antamaansa lausuntoa seuraavasti:

EY asetuksen 852/2004 elintarvikehygieniasta (liite II, I luku) mukaan elintarvikehuoneistot on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa. Elintarvikehuoneistojen on oltava pohjapiirrokseltaan, suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että niissä voidaan a) mm. ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista; b) voidaan torjua mm. likaantuminen, joutuminen kosketuksiin myrkyllisten materiaalien kanssa, ja hiukkasten variseminen; c) ne mahdollistavat hyvän elintarvikehygieniakäytännön noudattamisen, myös saastumiselta suojaamisen.

Koska Inex Partners Oy:n elintarvikevarasto sijaitsee suunnitellun toiminnan välittömässä läheisyydessä, eikä se ole voinut omaa toimintaansa suunnitellessaan varautua asetuksen mukaisesti

suojaamaan elintarvikkeita uuden suunnitellun toiminnan (asfalttiaseman) tunnistetuilta riskeiltä elintarviketurvallisuudelle ja elintarvikkeiden laadulle, ympäristöterveysjaosto katsoo, että asfalttiasemaa ei voi sijoittaa suunnitellulle alueelle.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta lisättävää asiasta ympäristölupavaiheessa annettuun lausuntoon.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.